

Szczegółowy przedmiotowy system oceniania do podręcznika *Słowa z uśmiechem* klasa 4

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział I Przygody dnia codziennego					
„Do zobaczenia, wakacje... Wracamy do szkoły!”. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, <i>Nowe przygody Mikołajka</i> (fragment)	- wymienia postacie z opowiadania - czyta ze zrozumieniem informacje o autorze oraz ilustratorze tekstu - formułuje obietnicę w formie zdania pojedynczego	- zna pojęcie <i>bohater</i> - podaje nazwisko autora oraz nazwisko ilustratora tekstu - formułuje obietnicę w formie wypowiedzenia złożonego	- wyjaśnia pojęcie <i>bohater</i> - podaje dodatkowe informacje o autorze tekstu - formułuje rady	- wskazuje głównego bohatera i określa jego rolę - wyjaśnia rolę autora tekstu oraz rolę ilustratora - formułuje rady, dbając o jednolitość stylistyczną wypowiedzi - używa we właściwym kontekście słowa <i>kreatywny</i>	opisuje przedmioty, proponując twórcze i nietypowe podejście do ich funkcji

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Bohaterowie twoich lektur przedstawiają się – radę dla mówiących	- wypisuje formy powitania z tekstu - przedstawia się, podając podstawowe informacje o sobie	- cytuje słowa prezentacji z tekstu - przedstawia się w kilku zdaniach, podając bardziej szczegółowe informacje o sobie	- dopasowuje formy powitania i przedstawiania się do różnych sytuacji komunikacyjnych - opowiada o swoich zainteresowaniach	- omawia zasady grzeczności obowiązujące w sytuacji powitania i przedstawiania się - przedstawia się w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej	- objaśnia funkcję komunikacji niewerbalnej w sytuacji powitania - omawia sposoby powitania i przedstawiania się w różnych kręgach kulturowych
A, be, ce ... uczę się. Zabawa literami. Alfabet	- zna kolejne litery alfabetu - układa wyrazy w kolejności alfabetycznej przy niewielkim wsparciu nauczyciela	- wymienia bezbłędnie kolejne litery alfabetu - układa samodzielnie wyrazy w kolejności alfabetycznej	- wymienia dwuznaki stosowane w polskim piśmie - wykorzystuje znajomość alfabetu do zadań praktycznych	- układa teksty ułatwiające zapamiętanie alfabetu - używa ze zrozumieniem terminów <i>pierwodruk</i>, <i>autograf</i>, <i>rękopis</i> - posługuje się związkiem frazeologicznym <i>być alfą i omegą</i> we właściwym kontekście	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat alfabetu w różnych sytuacjach problemowych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Aby odróżnić literę od głoski, wystarczy choć trochę znać język polski. Głoska a litera	- zna pojęcia <i>głoska</i> i <i>litera</i> - dzieli wyrazy o prostej budowie na litery i głoski	- wymienia różnice między głoską a literą - dzieli wyrazy z dwuznakami na litery i głoski	- podaje przykłady wyrazów z dwuznakami - dzieli wyrazy ze spółgłoskami miękkimi i zmiękczone na litery i głoski	- podaje przykłady wyrazów o różnej liczbie liter i głosek - analizuje wpływ pojedynczych głosek na znaczenie słów	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat liter i głosek w różnych sytuacjach problemowych
Nasze fonetyczne troski... Samogłoski i spółgłoski	wie, że głoski dzielą się na samogłoski i spółgłoski	wymienia wszystkie samogłoski w języku polskim, odróżnia samogłoski od spółgłosek	objaśnia różnicę w wymowie spółgłosek i samogłosek	objaśnia funkcję samogłosek w tworzeniu wyrazów	kreatywnie wykorzystuje wiedzę na temat samogłosek i spółgłosek w tworzeniu gier i zabaw językowych
„Co się może zdarzyć, gdy głowa pełna marzeń?” Joanna Kulmowa, <i>Marzenia</i>	- zna pojęcie <i>wers</i> - określa swój stosunek do szkoły - opowiada w kilku zdaniach o swoich marzeniach	- objaśnia pojęcie <i>wers</i> - określa stosunek osoby mówiącej do szkoły - opowiada, o czym można marzyć w szkole	- cytuje wersy wiersza - wymienia przyczyny niechęci osoby mówiącej do szkoły - cytuje fragmenty wiersza na temat wyglądu i zachowania marzeń z wiersza	- porównuje układ zapisu wiersza i prozy, wymienia różnice - objaśnia fragmenty tekstu o przenośnym znaczeniu - opisuje marzenie w sposób metaforyczny	analizuje tekst na poziomie metaforycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Pierwsza pomoc w szkolnych wypadkach”. Słownik ortograficzny	korzysta ze słownika ortograficznego w celu poprawnego zapisu wyrazów	analizuje budowę słownika ortograficznego	analizuje sposób zapisu haseł w słowniku ortograficznym	- analizuje sposób zapisu skrótów oraz innych informacji w słowniku - korzysta ze słownika internetowego	sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, korzystając swobodnie ze skrótów, odsyłać i innych informacji
„Dzieci listy piszą... zabawne potyczki z epistolografią”. List – rady dla piszących Grzegorz Kasdepke, <i>List</i> (fragment)	- prezentuje bohaterów opowiadania - czyta ze zrozumieniem rady dla piszących list tradycyjny i e-mail - pisze krótki, komunikatywny list tradycyjny oraz e-mail na dowolny temat	- opowiada krótko o najważniejszych zdarzeniach z opowiadania - omawia rady dla piszących list tradycyjny - pisze poprawny kompozycyjnie list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat	- wymienia powody wzmożonej korespondencji listownej i e-mailowej - omawia rady dla piszących e-mail - pisze list tradycyjny oraz e-mail na zadany temat, uwzględnia wymogi formy wypowiedzi	- wyjaśnia przyczyny zachowania bohaterów - omawia zasady grzeczności stosowane w korespondencji - wskazuje różnice między listem tradycyjnym i e-mailem - pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i stylistycznie listy w formie tradycyjnej i elektronicznej	pisze poprawne językowo i konstrukcyjnie listy tradycyjne i elektroniczne cechujące się nietypowym, oryginalnym podejściem do tematu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I kłopoty sprawić może, lecz ćwiczenie ci pomoże. O różnych funkcjach głoski <i>i</i>	wie, że <i>i</i> jest samogłoską, może tworzyć wyrazy, podaje przykłady tej funkcji	wie, że <i>i</i> zmiękcza spółgłoski, podaje przykłady tej funkcji	objaśnia, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a kiedy jest znakiem miękkości, podaje przykłady tych funkcji	podaje przykłady, kiedy <i>i</i> oznacza samogłoskę, a jednocześnie jest znakiem miękkości	formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom zapamiętanie funkcji głoski <i>i</i>
Pa-lu-szek i głów-ka to szkol-na wy-mów-ka. O sylabach	- zna pojęcie <i>sylaba</i> - dzieli wyrazy na sylaby	- objaśnia pojęcie <i>sylaba</i> - wie, że ośrodkiem sylaby jest samogłoska	zna zasady przenoszenia wyrazów do następnej linii	poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii, dzieląc je na sylaby	swobodnie i twórczo wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat podziału wyrazów na sylaby w różnych sytuacjach problemowych
„Igrzyska ortograficzne”. Pisownia wyrazów z <i>rz</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>rz</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>rz</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co by tu jeszcze zrobić, koledzy, co by tu zrobić?”. Czasownik i jego znaczenia	- wymienia pytania, na które odpowiada czasownik - wie, że czasownik jest odmianą częścią mowy	- rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy - rozpoznaje i tworzy formy liczby pojedynczej i mnogiej czasownika - rozpoznaje i tworzy formę czasu przeszłego czasownika	- wie, że czasownik nazywa czynności i stany - rozpoznaje i tworzy formę osoby czasownika - odmienia czasownik przez osoby	- odróżnia czynności od stanów - stosuje poprawne formy gramatyczne czasownika - stosuje świadomie formy czasu przeszłego i teraźniejszego czasownika w opowiadaniu	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące znaczenia i odmiany czasowników
„O ekscentrykach przy okazji bezokolicznika”. Formy osobowe i nieosobowe czasownika	- wie, że czasownik występuje w formie osobowej i nieosobowej - podaje przykłady bezokoliczników	- rozróżnia czasowniki w formie osobowej i nieosobowej - wie, że wymawiane tak samo zakończenia -źć, -ść są zapisywane w różny sposób	- przekształca formę osobową czasownika na bezokolicznik i odwrotnie - zna i stosuje zasady pisowni -źć, -ść, -qć w zakończeniach bezokolicznika	- dopasowuje czasowniki w bezokoliczniku do wybranych frazeologizmów - poprawnie zapisuje zakończenia bezokolicznika	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące osobowych i nieosobowych form czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kłopotliwa wizyta z myślą w tle”. Małgorzata Musierowicz, <i>Szósta klepka</i> (fragment)	- wymienia zapamiętanych bohaterów - opowiada krótko o głównym zdarzeniu w tekście - omawia zdarzenia przedstawione na ilustracjach	- wymienia wszystkich bohaterów tekstu - zna pojęcie <i>zdarzenie</i> - nadaje tytuły rysunkom	- określa rolę poszczególnych bohaterów w przygotowaniach do wizyty - objaśnia pojęcie <i>zdarzenie</i> - nadaje tytuły wszystkim rysunkom	- wyjaśnia przyczyny zdenerwowania państwa Żaków - objaśnia, w jaki sposób wybrane zdarzenie z tekstu wpłynęło na zmianę sytuacji bohaterów - nadaje jednorodne stylistycznie tytuły wszystkim rysunkom	tworzy oryginalny pod względem treści i formy poradnik tematyczny

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Napisać plan ramowy? Z Pippi to frajda nie z tej ziemi! Plan ramowy – rady dla piszących Astrid Lindgren, <i>Pippi Pończoszanka</i> (fragment)	- czyta uważnie tekst - zna pojęcie <i>opis</i> - dopasowuje większość tytułów do odpowiadających fragmentów tekstu - przy wsparciu nauczyciela skraca większość wypowiedzi - czyta rady dla piszących plan ramowy - zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający większość zdarzeń	- formułuje pytania do tekstu - objaśnia pojęcie <i>opis</i> - dopasowuje wszystkie tytuły do odpowiadających im fragmentów tekstu - samodzielnie skraca większość wypowiedzi - zapisuje plan ramowy odtwórczy uwzględniający wszystkie zdarzenia	- cytuje fragmenty tekstu - wyszukuje elementy opisu w tekście - porządkuje większość podanych zdarzeń zgodnie z chronologią - samodzielnie skraca wszystkie wypowiedzi - zapisuje plan w formie wypowiedzi bez czasownika	- ocenia prawdziwość twierdzeń dotyczących tekstu - opisuje elementy wyglądu bohaterki - porządkuje wszystkie podane zdarzenia zgodnie z chronologią - tworzy jednolite językowo wypowiedzi w różnych formach	opisuje bohaterkę, wykorzystując informacje spoza tekstu, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe
„Dobry żart tynfa wart”. Pisownia wyrazów z ż	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni ż	stara się stosować reguły pisowni ż w podanym zestawie ortogramów	- poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż w podanym zestawie ortogramów - poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ż

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Kto ma pilota, ten ma władzę. Maciej Wojtyszko, <i>Bolek i Lolek. Straszne skutki oglądania telewizji</i> (fragment) – radę dla czytających	- czyta tekst w sposób umożliwiający zrozumienie treści - wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu - formułuje krótką wypowiedź wyrażającą prośbę - wypowiada się na temat swoich doświadczeń związanych z oglądaniem telewizji	- czyta poprawnie tekst, wyznacza granice zdań - czyta poprawnie wypowiedzi bohaterów tekstu, oddając ich uczucia i emocje - formułuje kulturalną wypowiedź wyrażającą prośbę - wypowiada się na temat zasad oglądania telewizji w swoim domu	- czyta płynnie tekst, zwraca uwagę na znaki interpunkcyjne, podkreśla głosem ważne słowa - porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora - formułuje wypowiedź wyrażającą prośbę i podaje jej uzasadnienie - ocenia, jak oglądanie telewizji wpłynęło na zachowanie bohaterów opowiadania	- czyta tekst, stosuje odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści - objaśnia pojęcie <i>dialog</i> i omawia sposób jego zapisu w tekście - dobiera przemyślane argumenty uzasadniające prośbę - objaśnia komizm sytuacji przedstawionej w opowiadaniu	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci
„Tańczę, śpiewam i maluję, czyli jak się relaksuję”. Czas teraźniejszy czasowników	- zna pojęcie <i>czas teraźniejszy czasownika</i> - używa <i>nie</i> z czasownikami w przeczeniach	- wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie teraźniejszym - zna regułę pisowni <i>nie</i> z czasownikami	- odmienia według wzoru czasowniki w czasie teraźniejszym przez osoby i liczby - stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikami	- zapisuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie teraźniejszym - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	- twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu teraźniejszego czasowników - poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie teraźniejszym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nie dajmy się zaczarować telewizorom”. Stanisław Grochowiak, <i>Telewizor</i>	- wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące wyobraźni - wypowiada się na temat wyobraźni na podstawie własnych doświadczeń - prezentuje w krótkiej wypowiedzi ulubiony program telewizyjny	- cytuje fragmenty wiersza dotyczący wyobraźni - wyszukuje w tekście konkretne rzeczy, ukazane w nietypowym kontekście - prezentuje ulubiony program, uzasadnia wybór	- podaje synonimy rzeczownika <i>wyobraźnia</i> - wymienia filmy przywołane w wierszu, nadaje im tytuły - wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z oglądania telewizji	- wyjaśnia znaczenie słowa <i>wyobraźnia</i> - wybiera tezę najtrafniej oddającą sens wiersza - omawia w kontekście wiersza zagrożenia związane z oglądaniem telewizji	wyraża własny punkt widzenia na temat programów telewizyjnych, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Wehikułem czasu w...”. Czas przeszły czasowników	- zna pojęcie <i>czas przeszły czasownika</i> - wie, że czasowniki w czasie przeszłym występują w różnych rodzajach	- wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przeszłym - wie, że czasowniki w czasie przeszłym odmieniają się przez osoby, liczby i rodzaje	- odmienia czasowniki przez rodzaje - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	- funkcjonalnie używa form czasu przeszłego w tekście - przekształca wypowiedzenia, stosując odpowiednie formy rodzaju czasownika	- wykorzystuje twórczo i funkcjonalnie posiadaną wiedzę na temat czasu przeszłego czasowników - poprawnie używa w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych trudnych form czasowników w czasie przeszłym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnica goni tajemnicę”. Liliana Bardijewska, <i>Dom ośmiu tajemnic</i> (fragment)	- wymienia kolejne zdarzenia z tekstu - zna pojęcie <i>narrator</i> - wypowiada się na temat sposobu rozwiązywania sporów	- opowiada o zdarzeniach z tekstu - objaśnia pojęcie <i>narrator</i> - zna pojęcie <i>argument</i>	- określa precyzyjnie miejsca zdarzeń - objaśnia pojęcie <i>narracja</i> - objaśnia funkcję argumentu w wypowiedzi	- wykorzystuje informacje z przypisów w opowiadaniu o zdarzeniach - analizuje wiedzę narratora o zdarzeniach i bohaterze - formułuje wypowiedź zawierającą argumenty odwołujące się do doświadczenia ucznia	- wyszukuje w tekście informacje wyrażone pośrednio (ukryte) na temat stanu i uczuć bohatera - wyraża własny punkt widzenia na temat sposobu rozwiązywania sporów, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska
„Czy wróżka prawdę ci powie?”. Czas przyszły czasowników	- zna pojęcie <i>czas przyszły czasownika</i> - tworzy formy czasu przyszłego czasowników	- wyszukuje i wskazuje czasowniki w czasie przyszłym - wie, że czas przyszły ma formę prostą i formę złożoną - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z czasownikami	- odmienia przez osoby i liczby czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej - wie, że czasownik może mieć tylko jedną z form czasu przyszłego: prostą lub złożoną	- odmienia czasowniki w czasie przyszłym przez rodzaje - stosuje poprawne formy gramatyczne czasowników w czasie przyszłym	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat czasu przyszłego czasowników

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zobaczyć ducha”. Anna Onichimowska, <i>Duch starej kamienicy</i> (fragment)	• podaje najistotniejsze informacje o głównym bohaterze • określa czas i miejsce zdarzeń • wyodrębnia zdarzenia • zna pojęcie <i>świat przedstawiony</i>	• przedstawia głównego bohatera • wymienia na podstawie definicji elementy świata przedstawionego	• wyjaśnia, na czym polega odmienność bohatera • objaśnia pojęcie <i>świat przedstawiony</i> • zna pojęcie <i>fikcja literacka</i>	• pisze informację na temat bohatera do publikacji tematycznej • wyjaśnia funkcję autora i funkcję narratora • analizuje różnice między światem rzeczywistym a fikcją literacką	• twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w internecie
„Latać każdy może - jeden lepiej, drugi ...”. Janusz Christa <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i> (fragment)	• czyta ze zrozumieniem komiks • omawia elementy świata przedstawionego w utworze • czyta informacje na temat komiksu • tworzy jeden rysunek komiksowy	• omawia sposób zapisu wypowiedzi i myśli bohaterów komiksu • wskazuje konsekwencje zdarzeń • podaje najważniejsze informacje o historii polskiego komiksu	• wskazuje słowa narratora oraz określa sposób oddania ruchu postaci w komiksie • omawia reakcje bohaterów na niespodziewane zdarzenie • uzupełnia zdanie definiujące komiks • tworzy prosty komiks na podstawie lektury	• uzasadnia przyczyny zapisu niektórych wyrazów wielkimi literami • prezentuje humorystyczne elementy opowieści, określa typ komizmu • prezentuje informacje na temat popularnych serii komiksowych	• tworzy komiks cechujący się ciekawym ujęciem tematu i bogactwem środków charakterystycznych dla tego tekstu kultury

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przygody są po to, by o nich opowiadać”. Opowiadanie odtwórcze – rady dla piszących	• czyta rady dla piszących opowiadanie • zna kompozycję opowiadania • zna pojęcie <i>akapit</i> • przy wsparciu nauczyciela pisze krótkie opowiadanie odtwórcze	• zna określenia czasu charakterystyczne dla różnych części kompozycyjnych opowiadania • omawia informacje zamieszczone w kolejnych akapitach tekstu • pisze krótkie opowiadanie odtwórcze, korzystając z rad dla opowiadających	• zna funkcję związków przyczynowo-skutkowych w opowiadaniu • rozumie funkcję akapitu w tekście • pisze rozbudowane opowiadanie odtwórcze	• dostrzega wpływ środków językowych na narrację • konsekwentnie stosuje podział na akapity w swojej wypowiedzi • pisze poprawne językowo i kompozycyjnie opowiadanie odtwórcze	• pisze bezbłędne językowo opowiadanie – oryginalne pod względem treści i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział II Świąteczne nastroje					
„Rodzinny detektyw na tropie”. Jan Twardowski, <i>Nowe patyki i patyczki</i> (fragment)	• stosuje podstawowe słownictwo nazywające pokrewieństwo • zna pojęcie <i>zdrobnienie</i> • przedstawia w uproszczonej formie graficzny obraz historii swojej rodziny	• tworzy zdrobnienie od podstawowej formy imienia • wykonuje schematyczne, niezbyt rozbudowane drzewo genealogiczne	• sporządza listę członków bliższej i dalszej rodziny bohatera • podaje przykłady zdrobnień innych niż imiona • wykonuje rozbudowane drzewo genealogiczne	• prezentuje rodzinę bohatera opowiadania, używając w poprawnym kontekście różnych słów określających pokrewieństwo • tworzy różne zdrobnienia jednej formy imienia • wykonuje drzewo genealogiczne uzupełnione rysunkami lub zdjęciami członków swojej rodziny	• wykonuje oryginalne pod względem formy drzewo genealogiczne, zawierające ciekawe rozwiązania graficzne
„Kto i co się schowało na zdjęciu, które przetrwało?”. Rzeczownik i jego znaczenia	• zna pojęcie <i>rzeczownik</i>	• wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik • podaje rzeczowniki nazywające osoby o przeciwstawnych cechach	• rozpoznaje rzeczownik wśród innych części mowy • podaje różne znaczenia tego samego rzeczownika	• wyróżnia kategorie znaczeniowe rzeczownika • stosuje synonimy	• twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące rzeczownika i jego znaczenia

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Wpadam do Soplicowa jak w centrum polszczyzny, tam się człowiek napije, nadysze ojczyzny”. Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment)	- czyta z uwagą zamieszczony w podręczniku fragment <i>Pana Tadeusza</i> - wyszukuje informacje na temat czasu powstania wskazanych dzieł malarskich	- nadaje tytuł fragmentowi utworu - wypowiada się na temat bohaterów historycznych w utworze	- opowiada o zdarzeniach z punktu widzenia bohatera tekstu - wypowiada się na temat dzieł malarskich w odniesieniu do treści tekstu literackiego	- objasnia pojęcie <i>epopeja narodowa</i> w odniesieniu do omawianego tekstu - opisuje bohatera, wykorzystując funkcjonalnie informacje z tekstu	tworzy opowiadanie zainspirowane treścią utworu, twórczo wykorzystując informacje z tekstu oraz inne źródła
„Skarby wyciągnięte z lamusa”. Opis przedmiotu – rady dla piszących	- zna kompozycję opisu przedmiotu - przy wsparciu nauczyciela tworzy krótki opis przedmiotu	- używa ze świadomością celu określeń opisujących przedmioty - tworzy krótki opis przedmiotu, korzystając z rad dla opisujących przedmioty	- używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących - tworzy opis przedmiotu, używając różnorodnych środków językowych	tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis przedmiotu	tworzy bezbłędny językowo opis przedmiotu – oryginalny pod względem treści i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„W szkolnej bibliotece szukam w kartotece...”. Liczba i rodzaj rzeczownika	- zna pojęcie liczby i rodzaju rzeczownika - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	- rozpoznaje rodzaj rzeczownika na podstawie zaimków wskazujących - zna regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	- zna zasadę, że rzeczowniki mają przypisany rodzaj i nie odmieniają się przez rodzaje - stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami	- tworzy samodzielnie formy podstawowe rzeczownika w celu określenia rodzaju - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z rzeczownikami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju rzeczownika
„Mieć szerokie horyzonty”. Rzeczowniki własne i pospolite	- wie, że rzeczowniki dzielą się na własne i pospolite - zna reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych	- wskazuje rzeczowniki własne - zapisuje imiona ludzi, zwierząt i miejsc wielką literą	- odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych - stara się stosować reguły pisowni rzeczowników własnych i pospolitych w podanym zestawie ortogramów	- odróżnia poszczególne kategorie rzeczowników własnych i pospolitych - zapisuje poprawnie rzeczowniki własne i pospolite w podanym zestawie ortogramów	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje posiadaną wiedzę na temat rzeczowników własnych i pospolitych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Uczucia w białoczerwonych barwach”. Władysław Bełza, <i>Katechizm dziecka polskiego (Kto ty jesteś?...)</i>	- czyta z uwagą wiersz - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - wyszukuje wskazane informacje w słowniku ortograficznym - opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe	- określa temat utworu - wykorzystuje informacje o historii Polski w analizie utworu poetyckiego - objaśnia reguły pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> - opisuje polskie symbole narodowe	- określa uczucia i emocje wyrażane przez osobę mówiącą - wyszukuje informacje z tekstu wyrażone wprost i pośrednio - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat reguł pisowni wyrazu <i>ojczyzna</i> - opisuje polskie symbole narodowe	- objaśnia znaczenie epitetu, odwołując się do treści utworu - analizuje ilustracyjny charakter dzieła malarskiego - wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko - opisuje precyzyjnie polskie symbole narodowe	interpretuje treść utworu, odwołując się do kontekstów aksjologicznych
„Dziwne stworzenie w znajome przemienię”. Przymiotnik i jego znaczenia	zna pojęcie <i>przymiotnik</i>	wie, na jakie pytania odpowiada przymiotnik	rozpoznaje przymiotnik wśród innych części mowy	dostrzega stylistyczną funkcję przymiotników	- twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przymiotnika i jego znaczenia - opisuje postacie literackie, wykorzystując dodatkową wiedzę na ich temat, stosując funkcjonalnie różne przymiotniki

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Ciepłe dni w kolorze śliwkowym”. Liczba i rodzaj przymiotnika	- zna kategorie liczby i rodzaju przymiotnika - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	- odmienia przymiotnik przez liczby i rodzaje - zna regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	- dopasowuje formę przymiotnika do formy rzeczownika - stara się stosować regułę pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	- tworzy poprawne formy rodzajowe w liczbie mnogiej przymiotnika - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przymiotnikami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące liczby i rodzaju przymiotnika

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Dźwięki i słowa serce najbliższe”. Józef Wybicki, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>	- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wyszukuje w podręczniku informacje o autorze słów <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> oraz dacie ustanowienia tego utworu hymnem państwowym - zna pojęcie <i>hymn narodowy</i> - cytuje powtarzające się fragmenty hymnu - zna pojęcia <i>zwrotka</i> - recytuje z pamięci fragmenty <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>	- wymienia postacie historyczne przywołane w tekście - podaje informacje o okolicznościach powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> - objaśnia pojęcie <i>hymn narodowy</i> - zna pojęcie <i>refren</i> - objaśnia pojęcie <i>zwrotka</i> na podstawie tekstu - recytuje z pamięci tekst <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> - korzysta z przypisów podczas lektury hymnu	- podaje kilka informacji na temat postaci historycznych z hymnu - wskazuje osobę mówiącą i uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu oraz informacji w podręczniku - wymienia zasady zachowania się podczas słuchania lub wykonywania hymnu - objaśnia pojęcie <i>refren</i> - dostrzega rytmotwórczą funkcję zwrotki - artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji	- wie, co łączy postacie historyczne przywołane w tekście hymnu - określa sytuację podmiotu lirycznego - wymienia okoliczności, w których wykonywany jest hymn państwowy - podaje wartości, które zostały przekazane w refrenie hymnu państwowego - podejmuje próby głosowej interpretacji recytowanego tekstu	analizuje i interpretuje tekst hymnu, posługując się swobodnie kontekstem historycznym

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niezręcznie postąpili, błąd szybko naprawili”. Przysłówki i jego znaczenia	- zna pojęcie <i>przysłówek</i> - wie, że większość przysłówków pochodzi od przymiotników - dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	- wie, na jakie pytania odpowiada przysłówki - tworzy przysłówki od przymiotników - zna reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	- rozpoznaje przysłówki wśród innych części mowy - odróżnia przysłówki pochodzące i nie pochodzące od przymiotników - stosuje reguły pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	- określa funkcje przysłówka - używa odpowiednich przysłówków do objaśniania znaczeń frazeologizmów - zapisuje poprawnie <i>nie</i> z przysłówkami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności językowe dotyczące przysłówka i jego znaczenia
„Człowiek żyje tak długo, jak długo trwa pamięć o nim”. Czesław Janczarski, <i>Kamienna płyta</i> Helena Bechlerowa, <i>Święto Zmarłych</i>	- czyta z uwagą wiersze - zna pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> - przy wsparciu nauczyciela opisuje nagrobek pisarza, przedstawiony na ilustracji	- wskazuje w wierszu słowa związane ze świętem Wszystkich Świętych - objaśnia pojęcie <i>osoba mówiąca w wierszu</i> - wyszukuje informacje o zabytkowej nekropolii	- opisuje miejsce przywołane w wierszu - wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu - objaśnia reguły dotyczące pisowni słowa cmentarz	- wypowiada się na temat treści wierszy, używając słów <i>pamięć, bohaterstwo</i> - analizuje różnicę w sposobie wypowiedzi podmiotu lirycznego w obu wierszach - ze zrozumieniem i we właściwym kontekście używa nazwy <i>nekropolia</i>	w sposób dojrzały i przemyślany wypowiada się na temat wartości w przywołanych wierszach

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Nadszedł wieczór andrzejkowy. Kto na wróżby jest gotowy?” Pisownia wyrazów z ó	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni ó	stara się stosować reguły pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni ó
„Skrzydłata kawaleria”. Kazimierz Szymborska, <i>A to historia! Opowiadania z dziejów Polski</i> (fragment)	- określa temat opowiadania - zna pojęcie <i>geneza</i> - opisuje sytuacje przedstawione na obrazach - zna pojęcie <i>anegdota</i>	- wyszukuje wskazane informacje na mapie - ustala kolejność zdarzeń przywołanych w tekście - opisuje wygląd husarza, korzystając z różnych źródeł informacji - objaśnia znaczenie przydomka	- uzasadnia swoje zdanie, odwołując się do tekstu - objaśnia pojęcie <i>geneza</i> - opowiada o zdarzeniach, wchodząc w rolę fikcyjnej postaci - wyciąga wnioski na temat skutków zdarzeń - objaśnia treść anegdoty	- omawia miejsce i okoliczności zdarzeń na podstawie tekstu i mapy historycznej - podaje wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>geneza</i> - rozpoznaje emocje wyrażone za pomocą różnych form ekspresji malarskiej	analizuje i interpretuje tekst, odwołując się swobodnie do kontekstu historycznego i kulturowego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Kuchenne szaleństwa babci Urszuli”. Pisownia wyrazów z <i>u</i>	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>u</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>u</i>
„Wielkie marzenia o małym psie”. Grzegorz Kasdepke, <i>Różga</i> (fragment)	- przedstawia krótko głównego bohatera opowiadania - wyjaśnia, co bohater musiał zrobić, aby dostać psa	- przedstawia innych bohaterów - opowiada o spacerach głównego bohatera - zna pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	- pisze krótką informację o bohaterze w jego imieniu - zapisuje najważniejsze szczegóły dotyczące spacerów bohatera - objaśnia pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	- opisuje przeżycia bohatera związane z nietypowym prezentem, ocenia prezent - odwołuje się do przykładów z tekstu, objaśniając pojęcie <i>obrazowanie realistyczne</i>	przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi
„Ortograficzne upominki”. Pisownia wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i>	- wyszukuje wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie wyrazów - korzysta ze słownika ortograficznego	zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>	zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>ó</i> i <i>u</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ó</i> oraz <i>u</i>

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Radość świętowania”. Teofil Lenartowicz, <i>Mizerna cicha</i> (fragment)	- zna pojęcie <i>kolęda</i> - czyta ze zrozumieniem informację o szopkach krakowskich - nazywa emocje związane z lekturą tekstu	- objaśnia termin <i>kolęda</i> w odniesieniu do tekstu Lenartowicza - ocenia funkcję ilustracji - opowiada o tradycjach i zwyczajach bożonarodzeniowych obchodzonych w rodzinie	- zestawia przeciwstawne określenia z tekstu kolędy - porównuje tekst literacki z innym tekstem kultury - komentuje informacje na temat wierzeń dotyczących nocy wigilijnej	- uzasadnia użycie przeciwstawnych określeń w tekście kolędy - wymienia dodatkowe elementy do wzbogacenia szopki - tworzy rozbudowane opowiadanie związane tematycznie z Bożym Narodzeniem	tworzy opowieść – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gdy ze starym spotyka się Nowy Rok”. Ludwik Jerzy Kern, <i>Bajka o Starym i Nowym Roku</i>	- wymienia sukces odniesiony w mijającym roku - wymienia bohaterów wiersza - zna pojęcie <i>przystowie</i> - czyta informacje na temat pisowni świąt, dni świątecznych, obrzędów, zabaw i zwyczajów - zapisuje poprawnie jednym sposobem datę dzienną	- opowiada o sukcesie odniesionym w odchodzącym roku - przedstawia okoliczności spotkania Starego i Nowego Roku z wiersza - objaśnia pojęcie <i>przystowie</i>, odwołuje się do jednego wybranego przykładu - zapisuje poprawnie nazwy świąt, zwyczajów i zabaw - zapisuje poprawnie dwoma sposobami datę dzienną	- opowiada o sposobach świętowania przyjscia Nowego Roku - opisuje bohaterów wiersza - analizuje treść przystów - zapisuje nazwy podanych świąt, zwyczajów i zabaw, dopasowuje do nich daty - zapisuje poprawnie różne daty trzema sposobami	- podsumowuje mijający rok, analizując osiągnięcia i nabyte doświadczenia - konstruuje pytania kierowane do bohaterów wiersza - podaje przykłady kilku przystów - omawia różnice w sposobach zapisu dat	tworzy logiczną wypowiedź ustną o charakterze podsumowującym, dbając o poprawność językową, odpowiednią kompozycję i bogate słownictwo

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Niech spełnią się życzenia”. Życzenia – rady dla piszących	- czyta informacje o historii kartki pocztowej - czyta rady dla piszących życzenia - przy wsparciu nauczyciela pisze treść życzeń	- wypowiada się na temat preferowanego sposobu składania życzeń - pisze życzenia, korzystając z rad dla piszących życzenia	- proponuje nazwy dla e-kartek - projektuje kartkę noworoczną wraz z życzeniami	- tłumaczy tekst życzeń na język ogólnopolski - zapisuje bezbłędnie życzenia na zaprojektowanej samodzielnie kartce noworocznej	pisze bezbłędne językowo oraz formalnie życzenia – oryginalne pod względem treści i stylu
Rozdział III Marzenia zwykłe i niezwykłe					
„Podjąć wyzwanie”. Wilhelm Grimm, Jacob Grimm, <i>Królowa pszczół</i> (fragment)	- opowiada o emocjach towarzyszących lekturze baśni - czyta uważnie notkę biograficzną o braciach Grimm, - wymienia bohaterów zdarzeń - zna pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> - zna pojęcie <i>postać fantastyczna</i>	- podaje tytuły kilku baśni braci Grimm - określa powody podróży starszych braci oraz Głuptaska - objaśnia pojęcie <i>wydarzenie fantastyczne</i> - objaśnia pojęcie <i>postać fantastyczna</i>	- podaje kilka faktów z życia braci Grimm - ocenia zachowanie braci oraz Głuptaska w drodze do zamku - wskazuje przykłady postaci i zdarzeń fantastycznych w utworze - określa, na czym polega szczęśliwe zakończenie baśni	- opowiada o życiu i twórczość braci Grimm - wymienia cechy bohatera - podaje przykłady postaci i wydarzeń fantastycznych w innych utworach literackich - podaje przykłady postaci fantastycznych z poznanych utworów literackich	formułuje ocenę moralną bohatera, odwołując się do uniwersalnych wartości etycznych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Do szczęścia trzeba niewiele...”, gdy się zgubi pantofelek” Charles Perrault, <i>Kopciuszek, czyli pantofelek z popieliczki</i>	• prezentuje bohaterów baśni • wymienia wyrazy przeciwstawne do słów <i>dobro, skromność, pracowitość</i> • nazywa emocje przeżywane przez bohaterkę • wie, że obecność przesłania jest jedną z cech baśni • rozpoznaje baśniowe rekwizyty	• opowiada o życiu bohaterki • zna pojęcie <i>kontrast</i> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio na temat przyczyn zdarzenia • objaśnia pojęcie <i>przesłanie</i> w odniesieniu do baśni o Kopciuszku • opowiada o zdarzeniach związanych z obecnością baśniowych rekwizytów	• opisuje i ocenia zachowanie członków rodziny wobec tytułowej bohaterki • objaśnia pojęcie <i>kontrast</i> • tworzy wypowiedź w formie zaproszenia • charakteryzuje bohaterkę, używając właściwego związku wyrazowego • szczegółowo analizuje informacje umieszczone na plakatach teatralnych	• zestawia cechy bohaterek, ukazując przeciwieństwa ich charakterów i zachowania • używa słowa <i>kontrast</i>, omawiając wygląd postaci z widowiska baletowego • stosuje różne formy ekspresji wygłaszając mowę, w imieniu baśniowej postaci • formułuje na podstawie wierszowanych morałów przesłanie baśni • wyraża opinię, uzasadniając swoje stanowisko	• wykorzystuje w interpretacji tekstu elementy wiedzy o kulturze • tworzy oryginalną pod względem treści, uwspółcześioną wersję baśni
„O bohaterach przy harcERSKIM ognisku”. Pisownia wyrazów z <i>h</i>	• dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• zna reguły pisowni <i>h</i>	• stara się stosować reguły pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> w podanym zestawie ortogramów	• przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Baśniowy przepis na supermana”. Kazimierz Władysław Wójcicki, <i>O Waligórze i Wyrwidębie</i>	- wymienia imiona głównych bohaterów, wyjaśnia, dlaczego tak zostali nazwani - wyjaśnia pochodzenie magicznych rekwizytów - cytuje ogłoszenie króla o nagrodzie za zabicie smoka - wymienia dowolny motyw powtarzający się w różnych baśniach	- prezentuje bohaterów, omawia ich pochodzenie i źródło niezwykłej siły - cytuje fragment prezentujący właściwości magicznych trzewiczków - podaje kilka określeń smoka - wymienia <i>zdarzenie</i>, <i>postać</i>, <i>przedmiot</i> jako powtarzające się elementy świata przedstawionego w różnych utworach	- wymienia innych siłaczy – bohaterów literackich i filmowych - wyjaśnia, w jaki sposób bracia wykorzystali moc trzewiczków - opowiada o walce braci ze smakiem - zna pojęcie <i>motyw wędrowny</i>, podaje przykład motywu wędrownego	- opowiada o wyczynach wybranego bohatera filmowego - wymienia inny magiczny rekwizyt baśniowy - wymyśla sposób pokonania komputerowego smoka - objaśnia na przykładach pojęcie <i>motyw wędrowny</i> - projektuje grę planszową nawiązującą do świata przedstawionego utworu	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach różne konteksty kulturowe dotyczące baśniowych zdarzeń, miejsc i bohaterów
„Strach ma wielkie oczy”. Pisownia wyrazów z <i>ch</i>	dostarcza trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>ch</i>	stara się stosować reguły pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chciwemu i pół świata mało” Aleksander Puszkina, <i>Bajka o rybaku i rybce</i>	• czyta uważnie i analizuje tekst baśni oraz informacje z przypisów • opisuje i ocenia zachowanie rybaka oraz jego żony • zna pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> • omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • czyta wypowiedzi bohaterów	• tworzy plan odtwórczy tekstu • określa motywy postępowania żony rybaka • objaśnia pojęcie <i>obrazowanie fantastyczne</i> • wyszukuje właściwe fragmenty tekstu • analizuje wypowiedzi bohaterów pod kątem złamania zasad etykiety językowej	• wykorzystuje wiedzę na temat fikcji literackiej w analizie świata przedstawionego utworu • objaśnia treść przysłowia w kontekście omawianej historii • formułuje przesłanie baśni • odczytuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny • formułuje wniosek na temat szacunku dla odbiorcy wyrażanego poprzez formę językową	• objaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wyraża przemyślany sąd o żonie rybaka i jej postępowaniu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat cech baśni w analizie tekstu • interpretuje przenośne znaczenia wybranych elementów świata przedstawionego utworu • formułuje przemyślane rady na temat kultury wypowiedzi	• wyraża refleksję na temat wartości materialnych i niematerialnych w kontekście omawianej historii

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Proszę o ciszę! Baśń się tworzy”. Grzegorz Ptak, <i>Oto moja baśń</i> – cykl obrazów	- wypowiada się na temat serii obrazów - porządkuje obrazy w ustalonej przez siebie kolejności - wymienia kilka cech baśni	- nadaje postaciom na obrazach imiona - tytułuje każdy obraz - wymienia większość cech baśni	- wybiera postaci kontrastowe - układa plan opowieści na podstawie obrazów - objaśnia cechy baśni	- przypisuje nadzwyczajne umiejętności postaci fantastycznej - zapisuje plan opowieści w jednolitej formie - wykorzystuje wiedzę o cechach baśni w pracy redakcyjnej inspirowanej obrazami	tworzy oryginalną pod względem treści i stylu baśń inspirowaną serią obrazów
„Czy to bajka, czy nie bajka? Myślcie sobie, jak tam chcecie...”. O różnych wypowiedzeniach i intencjach mówiącego	- zna pojęcie <i>wypowiedzenie</i> - rozpoznaje wybrane intencje wypowiedzi	- objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie</i> - stosuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące w zależności od celu wypowiedzi	- wskazuje, czym charakteryzuje się wypowiedzenie - tworzy wypowiedzenia pytające dotyczące najważniejszych treści tekstu	- omawia cechy charakterystyczne wypowiedzenia, odwołując się do przykładów - stosuje różne typy wypowiedzeń w funkcji impresywnej	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń w celu precyzyjnego wyrażania intencji wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Gorące serca dwa”. Hans Christian Andersen, <i>Dzielny ołowiany żołnierz</i>	- czyta uważnie notatkę biograficzną o Hansie Christianie Andersenie - zna pojęcie <i>uosobienie</i> - opowiada o ulubionej baśni	- podaje szczegóły dotyczące wyglądu bohaterów - objaśnia pojęcie <i>uosobienie</i> - wymienia postać, która stanęła na drodze żołnierza i tancerki - przedstawia w formie pantomimy scenę z ulubionej baśni Hansa Christiana Andersena	- prezentuje w krótkiej wypowiedzi życie i twórczość Hansa Christiana Andersena - podaje przykłady uosobienia z tekstu - określa motywy działania diabełka, opowiada o kolejnych zdarzeniach oddalających od siebie dwoje bohaterów - pisze opowiadanie z udziałem postaci z baśni Andersena	- wymienia wszystkie postacie z utworu mające ludzkie właściwości - używa pojęcia <i>uosobienie</i> w wypowiedzi dotyczącej bohaterów baśni - wyjaśnia znaczenie powiedzenia: <i>miłość aż po grób</i>, wskazuje znak tej miłości w baśni - pisze poprawne językowo, kompozycyjnie i ortograficznie opowiadanie z udziałem baśniowych bohaterów	- na podstawie analizy dzieła formułuje wnioski o charakterze ogólnym, dotyczące natury świata i człowieka - twórczo wykorzystuje w swoich tekstach informacje wyszukane w sieci
„Koniec i kropka – rzekło zdanie”. Znaki interpunkcyjne	- stosuje kropkę na końcu wypowiedzi oznajmujących - stosuje znak zapytania na końcu wypowiedzi pytających	- stosuje kropkę na końcu wypowiedzi rozkazujących - zna pojęcie <i>wypowiedzenie wykrzyknikowe</i>	stosuje poprawnie wykrzyknik na końcu wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących dla wyrażenia emocji	stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzi	twórczo wykorzystuje w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych wiedzę na temat funkcji znaków interpunkcyjnych na końcu wypowiedzi

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Ach, co to będzie za bal! Księżę rozsyła zaproszenia”. Zaproszenie – rady dla piszących	- wskazuje nadawcę i odbiorcę zaproszenia - czyta teksty zaproszeń wysłanych przez różnych baśniowych bohaterów - czyta rady dla piszących zaproszenie zamieszczone w podręczniku - przy wsparciu nauczyciela pisze jedno zaproszenie	- określa okazję z jakiej wysłano zaproszenie - rozpoznaje baśniowych bohaterów w jednym z zaproszeń - pisze zaproszenie, korzystając z rad dla piszących zaproszenie	- używa w poprawnym kontekście różnych wyrazów i związków wyrazowych związanych ze słowem <i>zapraszać</i> - ocenia kompletność informacji w zaproszeniu - projektuje kartę zaproszenia, zapisuje tekst zaproszenia	- odróżnia oficjalny i nieoficjalny charakter zaproszenia - zapisuje bezbłędnie tekst zaproszenia na zaprojektowanej samodzielnie karcie	pisze bezbłędne językowo oraz formalnie zaproszenie – oryginalne pod względem treści i stylu
„Kto hałasuje w teatralnych garderobach?”. Pisownia wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i>	- wyszukuje wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie wyrazów - korzysta ze słownika ortograficznego	zapisuje wyrazy na mapie mentalnej utrwalającej reguły pisowni <i>h</i> i <i>ch</i>	zapisuje poprawnie większość wyrazów z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z <i>h</i> i <i>ch</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>h</i> oraz <i>ch</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Groch z kapustą, czyli baśnie na wesoło”. Bohdan Butenko, <i>Jaś i Małgosi</i> (fragment)	- wymienia najważniejsze postacie z opowiadania - opowiada o przygodzie Jasia i Małgosi z utworu Bohdana Butenki - wyraża opinię na temat opowieści o Jasiu i Małgosi	- wymienia wszystkich bohaterów opowiadania - wskazuje fragmenty opowiadania zgodne z powszechnie znaną wersją baśni - uzasadnia swój punkt widzenia na temat opowiadania	- przyporządkowuje bohaterów opowiadania do różnych baśni, z których oni pochodzą - wyjaśnia, na czym polegają zmiany wprowadzone przez autora do treści baśni o Jasiu i Małgosi - wymienia elementy zabawne w opowiadaniu	- porównuje postacie z opowiadania z ich literackimi pierwowzorami - analizuje fragmenty, w których narrator wypowiada się na temat tworzenia baśni - tworzy dalszy ciąg opowiadania utrzymany w konwencji gry literackiej	- wyraża własny punkt widzenia na temat tekstu literackiego, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - tworzy oryginalne pod względem formy i treści opowiadanie utrzymane w konwencji gry literackiej
„W pałacowych komnatach...”. Zdania i równoważniki zdań	- zna pojęcie <i>zdanie</i> - zna pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> - tworzy zdania według wzoru	- objaśnia pojęcie <i>zdanie</i> - objaśnia pojęcie <i>wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika</i> - zna pojęcie <i>równoważnik zdania</i> - tworzy wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika według wzoru	- rozpoznaje w tekście zdania i wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika - objaśnia pojęcie <i>równoważnik zdania</i> - przekształca wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika na zdania i odwrotnie	- rozpoznaje w tekście równoważnik zdania - stosuje wypowiedzenia bez osobowej formy czasownika w zapisie planu opowieści	świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdania i jego równoważnika w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Mówisz i masz – magia czerwonego krzesa”. Andrzej Maleszka, <i>Magiczne drzewo</i> (fragment)	- wymienia bohaterów zdarzeń - opowiada o jednym życzeniu spełnionym przez czerwone krzesło - przypomina kilka cech baśni	- określa czas i miejsce zdarzeń - wymienia wszystkie życzenia spełnione przez czerwone krzesło - wymienia cechę baśni, którą można znaleźć w tekście	- sporządza plan wydarzeń - wymienia wszystkie cechy baśni występujące w tekście Andrzeja Maleszki	- określa przyczyny i skutki zdarzeń - uzasadnia, że wydarzenia fantastyczne rozgrywają się współcześnie	tworzy poprawny językowo, oryginalny pod względem treści i stylu opis przedmiotu
„Zgubiłem, kupię, zamienię... Napisz zatem ogłoszenie!”. Ogłoszenie – rady dla piszących	- czyta z uwagą ogłoszenia - rozpoznaje baśniowe rekwiizyty na zdjęciach - czyta rady dla piszących ogłoszenie - przy wsparciu nauczyciela pisze ogłoszenie	- określa baśniowe rekwiizyty odpowiednimi przymiotnikami - tworzy ogłoszenie, korzystając z rad dla piszących ogłoszenie	- przyporządkowuje rekwiizyty do właściwych baśni - formułuje pytania dotyczące treści ogłoszeń	- ocenia kompletność informacji w ogłoszeniach - pisze ogłoszenie charakteryzujące się zwięzłością i poprawnością formy	formułuje twórcze uwagi i przemyślane wskazówki ułatwiające innym uczniom pracę redakcyjną

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Ważny jestem niesłuchanie...". Podmiot i orzeczenie – związek główny w zdaniu	- zna pojęcie <i>orzeczenie</i> - zna pojęcie <i>podmiot</i> - posługuje się terminami <i>podmiot, orzeczenie</i>	- objaśnia pojęcie <i>orzeczenie</i> - objaśnia pojęcie <i>podmiot</i>	- rozpoznaje w zdaniu orzeczenie - rozpoznaje w zdaniu podmiot - wyodrębnia związek główny w zdaniu	- tworzy poprawne związki główne w swoich wypowiedziach - tworzy wypowiedzenia, w których informację o podmiocie przekazuje forma orzeczenia	- twórczo wykorzystuje wiedzę na temat orzeczenia i podmiotu oraz funkcji tych części zdania w wypowiedzeniu - funkcjonalnie stosuje synonimiczne rzeczowniki w funkcji podmiotu
„Bale, maskarady i inne karnawałowe niezwykłości”. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów	zna reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem	stara się stosować reguły pisowni <i>nie</i> z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i> w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni <i>nie</i>

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Zasięgnąć języka...”. Zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte	- zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> - zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> - wie, że zdanie pojedyncze zawiera jedno orzeczenie	- objaśnia pojęcie <i>zdanie pojedyncze nierozwinięte</i> - zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte</i> - objaśnia budowę zdania pojedynczego - rozpoznaje określenia podmiotu i orzeczenia	- rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte - formułuje pytania, na które odpowiadają określenia	- tworzy zdanie pojedyncze rozwinięte i zdanie pojedyncze nierozwinięte - odróżnia zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - świadomie rozwija zdanie w celu wzbogacenia treści wypowiedzenia	świadomie i swobodnie stosuje wiedzę na temat zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych w dłuższych wypowiedziach ustnych i pisemnych

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział IV Karuzela z uczuciami					
Bądź mądry, pisz wiersze... O poezji i poezjowaniu”. Joanna Kulmowa, <i>Moje próżnowanie</i>	• czyta uważnie tekst wiersza • wie, że tekst wiersza jest podzielony na wersy • rozumie, że wiersz może mieć formę ciągłą lub stroficzną	• cytuje fragmenty na temat okoliczności powstawania wierszy • zna pojęcie <i>wiersz</i> • rozpoznaje formę ciągłą i stroficzną wiersza	• opowiada, jak powstają wiersze poetki • objaśnia pojęcie <i>wiersz</i>, określa w nim rolę osoby mówiącej	• określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu • objaśnia dwa różne znaczenia słowa <i>wiersz</i> w kontekście utworu <i>Moje próżnowanie</i>	• odczytuje i wyjaśnia przenośne sensy utworu poetyckiego
„Bawimy się w rymy, zabawa to łatwa...”. Stanisław Grochowiak, <i>Wyliczanka</i>	• czyta informację o jednej z najstarszych polskich rymowanek • zna pojęcie <i>rym</i> • wyodrębnia jeden poetycki obraz w wierszu • zna pojęcie <i>ożywienie</i>	• recytuje dowolną dziecięcą wyliczankę – rymowankę, wskazuje w niej podobnie brzmiące wyrazy • objaśnia pojęcie <i>rym</i> • wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu • objaśnia pojęcie <i>ożywienie</i>	• podaje przykłady rymujących się wyrazów • nadaje tytuły obrazom poetyckim z wiersza • wyszukuje w tekście przykłady ożywień	• określa rolę rymów w wierszu • wyjaśnia różnicę pomiędzy wierszem a wyliczanką • tworzy związki wyrazowe o charakterze ożywień	• objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową i semantyczną utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Na wiosnę piękniejszy wieje wiatr...”. Grupa podmiotu i grupa orzeczenia	- zna pojęcie <i>grupa podmiotu</i> - zna pojęcie <i>grupa orzeczenia</i>	- objaśnia pojęcie <i>grupa podmiotu</i> - objaśnia pojęcie <i>grupa orzeczenia</i> - zapisuje pytania o różne części zdania	wyodrębnia grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniach	porównuje budowę grupy podmiotu i grupy orzeczenia	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu
„Między smutkiem i radością... iza się kręci w oku”. Pisownia wyrazów z q i ę	dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni q i ę w podanym zestawie ortogramów	zna wybrane reguły pisowni q oraz ę	stara się stosować reguły pisowni q i ę w podanym zestawie ortogramów	poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni q i ę w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni q i ę
Gdy kąpią tzy. O uczuciach i refleksjach w wierszu”. Julian Kornhauser, <i>Wyciągnięta ręka</i>	- czyta uważnie tekst wiersza - opowiada o uczuciach towarzyszących czytaniu wiersza	opowiada o zdarzeniu z wiersza	- określa podmiot liryczny w wierszu - używa ze zrozumieniem słowa <i>tolerancja</i> w wypowiedzi o wierszu	- analizuje zmiany uczuć bohatera wiersza - proponuje sposób recytacji wiersza oddający nastrój i emocje	wygłasza tekst, dokonuje jego interpretacji głosowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Rozumieć się bez słów”. O mowie niewerbalnej	- zna pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> - reaguje na pozawerbalne środki porozumiewania się - podaje nazwy różnych uczuć	- objaśnia pojęcie <i>mowa niewerbalna</i> - rozpoznaje emocje na podstawie wyrazu twarzy - rozpoznaje natężenie emocji	- wskazuje przykłady mowy niewerbalnej na podstawie tekstu - rozpoznaje emocje wyrażane gestami - stosuje ze zrozumieniem wyraz <i>ekspresja</i>	- rozpoznaje emocje wyrażane postawą - nazywa emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji	tworzy wypowiedzi ustne, w których swobodnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
„I tylko... wysp tych nie ma. W poszukiwaniu epitetów”. Małgorzata Strzałkowska, <i>Kosze pełne snów</i>	- zna pojęcie <i>epitet</i> - opowiada o snach z wiersza	objaśnia pojęcie <i>epitet</i>	- wskazuje epitety w wierszu - zestawia epitety o podobnych znaczeniach i przeciwstawne	- wskazuje na przykładach różnice między określeniami informującymi i oceniającymi - wyszukuje epitety nieprecyzyjne i podejmuje próbę wyjaśnienia zasadności ich użycia w wierszu	dostrzega, komentuje i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową i znaczeniową utworu poetyckiego

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Chodzić z głową w chmurach. Porównanie”. Józef Ratajczak, <i>Obłoki</i>	- zna pojęcie <i>porównanie</i> - wymienia elementy krajobrazu ukazanego w wierszu - zna różne wyrazy łączące człony porównania	- objaśnia pojęcie <i>porównanie</i> - wymienia, do czego zostały porównane obłoki - objaśnia znaczenie porównań, używa ich w zdaniu	- wskazuje w tekście przykłady porównań - wyjaśnia, jakie słowo wykorzystano do połączenia dwóch porównywanych elementów	- tworzy porównania - używa we właściwym kontekście związku wyrazowego <i>chodzić z głową w chmurach</i>	opisuje krajobraz, wykorzystując funkcjonalnie poetyckie środki językowe
„Niezwyczajne spotkania słów. O poetyckiej przenośni”. Wincenty Faber, <i>Pogoda</i>	zna pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i>	objaśnia pojęcie <i>metafora (przenośnia)</i>	- wskazuje przenośnie w wierszach - wyjaśnia znaczenie kilku metafor używanych w życiu codziennym	- objaśnia znaczenie metafor w wierszu - opowiada o ulubionej pogodzie, używając metafory	analizuje tekst na poziomie metaforycznym
„Niecodziennie i świątecznie...”. O związkach wyrazowych w zdaniu	- zna pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> - wyodrębnia związek główny w zdaniu	- objaśnia pojęcie <i>związek wyrazowy</i> i pojęcie <i>związek główny</i> - tworzy poprawne związki wyrazowe w swoich wypowiedziach - wyodrębnia związki poboczne w zdaniu	- wyszukuje związki wyrazowe w zdaniu - objaśnia, na jakiej podstawie wyrazy łączą się w związki wyrazowe - wyodrębnia logiczne związki wyrazów w zdaniu - przedstawia na wykresie związki między wyrazami	- tworzy logiczne i poprawne struktury zdaniowe - przedstawia strukturę zdania na schemacie	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat budowy grupy podmiotu i grupy orzeczenia w zdaniu

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Co wiatrom w duszy gra...”. Julian Tuwim, <i>Dwa wiatry</i>	- określa temat wiersza - rozpoznaje w tekście wybrane środki poetyckie	- opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - określa funkcję wybranych środków poetyckich w wierszu	- interpretuje tekst poprzez przekład intersemiotyczny - rozpoznaje w tekście epitety, porównania, ożywienia, uosobienia, przenośnie i określa ich funkcje	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych środkach poetyckich i ich funkcjach podczas analizy wiersza i tworzenia wypowiedzi inspirowanych tekstem	twórczo wykorzystuje wiedzę o cechach języka poetyckiego oraz języka informacyjnego w działaniach inspirowanych treścią wiersza
„W raju łakomczuchów. Opis miejsca”. Opis miejsca – rady dla piszących Roald Dahl, <i>Charlie i fabryka czekolady</i> (fragment)	- zna kompozycję opisu miejsca - przy wsparciu nauczyciela tworzy prosty opis miejsca	- używa ze świadomością celu określeń opisujących elementy wyposażenia miejsca - tworzy prosty opis miejsca, korzystając z rad dla opisujących miejsce	- używa ze świadomością celu wyrazów bliskoznacznych oraz określeń wartościujących - tworzy opis miejsca, używając różnorodnych środków językowych	- określa atmosferę miejsca - tworzy poprawny językowo i kompozycyjnie opis miejsca	tworzy bezbłędny językowo opis miejsca – oryginalny pod względem treści i stylu
„Od słowa do słowa i plotka gotowa”. Jan Brzechwa, <i>Ptasie plotki</i>	- nazywa wrażenia i emocje, jakie wzbudza w nim czytany tekst - rozumie znaczenie słowa <i>plotka</i> - rozumie, że plotkowanie jest zachowaniem postrzeganym negatywnie	- analizuje rozwój zdarzeń w tekście - używa poprawnie słowa <i>plotka</i> w wybranych związkach wyrazowych do opisu zdarzeń z wiersza	- określa funkcję uosobienia zastosowanego w tekście - objaśnia znaczenia powiedzeń dotyczących plotki w kontekście sytuacji wiersza	- określa motywy działania bohaterów wiersza - wyraża swoje zdanie na temat negatywnych zachowań językowych, używając właściwych argumentów na poparcie stanowiska	tworzy opowieść inspirowaną tekstem – oryginalną pod względem treści, formy języka i stylu

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
Rozdział V Historie nie z tej ziemi					
„O książkach, czytaniu i niezwykłych bibliotekach”. Notatka – rady dla piszących Jacek Cygan, <i>Cała Polska czyta dzieciom</i> (fragment)	• czyta informacje na temat akcji „Cała Polska czyta dzieciom” • czyta rady dla piszących notatkę • przy wsparciu nauczyciela tworzy prostą notatkę na temat książki	• zna dzieje książki, wymienia formy książek rękopiśmiennych, drukowanych i nowoczesnych • tworzy notatkę na temat książki, korzystając z rad dla piszących notatkę	• zapisuje informacje dotyczące bibliobusów w tabeli • zapisuje notatkę o książce cyfrowej, korzystając z rad dla piszących notatkę	• projektuje tabelę do zapisu informacji o bibliobusach • zapisuje poprawną językowo notatkę o różnicach między książką tradycyjną i cyfrową	• tworzy bezbłędne językowo, oryginalne i urozmaicone pod względem graficznym formy notatek
„Festiwale i parady, czyli lato pod znakiem kultury”. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	• dostrzega trudności ortograficzne w zakresie pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów • korzysta ze słownika ortograficznego	• zna wybrane reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą	• stara się stosować reguły pisowni wyrazów wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów	• poprawnie zapisuje wyrazy wielką i małą literą w podanym zestawie ortogramów	• przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni wielką i małą literą

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Opowiem wam, jak zaginął...”. Małgorzata Strękowska-Zaremba, <i>Detektyw Kefirek</i> (fragment) – radę dla rozmawiających przez telefon	- opowiada krótko o wybranym zdarzeniu z fragmentu powieści - czyta rady dla rozmawiających przez telefon	- przedstawia zdarzenia w kolejności chronologicznej - proceedi rozmowę telefoniczną, korzystając z rad	- ocenia prawdopodobieństwo zdarzeń, uzasadnia swoje zdanie - proceedi rozmowę telefoniczną, używa odpowiednich zwrotów grzecznościowych	- wypowiada się na temat zachowania bohatera, używając we właściwym kontekście zwrotów <i>mieć czyste sumienie</i> oraz <i>mieć coś na sumieniu</i> - rozdźnia nieoficjalną i oficjalną sytuację rozmowy telefonicznej	proceedi interesującą rozmowę telefoniczną, nawiązuje z odbiorcą kontakt, podtrzymuje go oraz dostosowuje komunikat do celu wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej
„Ciepło, ciepłej, gorąco... skarb!”. Mark Twain, <i>Przygody Tomka Sawyera</i> (fragment) – radę dla wysyłających SMS-y	- określa cel wyprawy - opowiada o przeżyciach bohaterów - czyta rady dla wysyłających SMS-y - wie, że wiadomości SMS muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	- opisuje drogę, którą bohaterowie przebyli, aby dostać się do jaskini - cytuje argumenty, których użył bohater - wprowadza zwroty grzecznościowe w wiadomościach SMS	- rysuje plan pieczary i zaznacza trasę wędrówki - podaje wyrazy nazywające różne emocje chłopców - stosuje zasady interpunkcji w wiadomościach SMS	- wymyśla znaki oznaczające drogę na planie pieczary - opisuje, jak zmieniał się nastrój każdego z chłopców - zapisuje poprawną, komunikatywną wiadomość SMS	pisze bezbłędną językowo i oryginalną pod względem treści wiadomość SMS

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Tajemnice indiańskich ścieżek”. Alfred Szklarski, <i>Tomek na wojennej ścieżce</i> (fragment)	- wyszukuje w tekście informacje na temat okoliczności walki między bohaterami - zapisuje plan zdarzeń utworu - opisuje na podstawie tekstu wygląd konia Indianina - zna indiańskie imię Stanisława Supłatowicza	- cytuje informacje na temat okoliczności walki - zwraca uwagę na jednolitość językową w zapisie planu zdarzeń - czyta informacje na temat Indian - wymienia kilka imion znaczących	- opisuje przebieg walki - sporządza notatkę na temat zdarzeń w dowolnej formie - wypowiada się na temat zwyczajów Indian - wymyśla imiona znaczące dla osób o podanych cechach	- ocenia zachowanie bohaterów - wprowadza dodatkowe elementy graficzne wzbogacające notatkę - uzasadnia tezę, że Tomek znał obyczaje Indian - wymyśla imiona znaczące dla osób z najbliższego otoczenia	twórczo wykorzystuje w swoich pracach i projektach informacje wyszukane w sieci oraz tekstach literackich
„Plecak pełen przygód”. Powtórzenie pisowni wyrazów z rz, ż, ó, u, h, ch	- wyszukuje wyrazy z rz, ż, ó, u, h, ch w podanym zestawie wyrazów - korzysta ze słownika ortograficznego	stara się stosować reguły ortograficzne do poprawnego zapisu wyrazów z rz, ż, ó, u, h, ch w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie większość wyrazów z rz, ż, ó, u, h, ch w podanym zestawie ortogramów	zapisuje poprawnie wszystkie wyrazy z rz, ż, ó, u, h, ch w podanym zestawie ortogramów	przedstawia oryginalne sposoby (np. zagadki, gry, infografiki) zapamiętania zapisu poznanych wyrazów z trudnością ortograficzną w zakresie pisowni rz, ż, ó, u, h, ch

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Przepraszam, którą do skarbow?” . Mowa znaków	- przy wsparciu nauczyciela odczytuje szyfr - zna pojęcie <i>piktogram</i> - wie, co oznaczają proste piktogramy	- samodzielnie odczytuje szyfr - objaśnia pojęcie <i>piktogram</i> - odczytuje wybrane piktogramy	- odczytuje zapis alfabetem Morse’a - wymienia różne rodzaje piktogramów	- odczytuje drogę na mapie za pomocą znaków legendy - zapisuje rady na podstawie piktogramów - projektuje mapę	twórczo wykorzystuje wiedzę na temat znaków i piktogramów w swoich pracach i projektach
„Poszukiwacze skarbów wysyłają pozdrowienia”. Kartka z pozdrowieniami – rady dla piszących	- zna pojęcia <i>nadawca, odbiorca</i> - czyta rady dla piszących pozdrowienia - przy wsparciu nauczyciela pisze pozdrowienia, zapisuje poprawnie adres	- używa ze zrozumieniem terminów <i>nadawca, odbiorca</i> - pisze pozdrowienia, korzystając z rad dla piszących pozdrowienia, stosuje zwroty grzecznościowe	- określa na podstawie treści pozdrowień odbiorców pocztówek - uwzględnia w zapisie pozdrowień wszystkie elementy kompozycyjne	- przytacza wyrazy i sformułowania pozwalające ustalić odbiorców pozdrowień - pisze rozwinięte treściowo i poprawne językowo oraz ortograficznie pozdrowienia	pisze bezbłędne językowo pozdrowienia – oryginalne pod względem treści i stylu
Film stary jak świat”. Witold Bobiński, <i>Idę do kina</i> (fragment)	- wyszukuje potrzebne informacje w tekście - wymienia kilka planów filmowych	- cytuje informacje z tekstu - zna pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i>	- pisze notatkę na temat historii kina - omawia pojęcia <i>kadr</i> oraz <i>plan filmowy</i> - omawia sposób filmowania w poszczególnych planach filmowych	- prezentuje w ciekawej formie graficznej notatkę na temat historii kina - określa i uzasadnia właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych	twórczo wykorzystuje w swojej pracy informacje na temat tworzywa i wybranych środków wyrazowych sztuki filmowej

Temat lekcji. Lektura i inne teksty kultury, nauka o języku	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
„Bliskie spotkania trzeciego stopnia... z wyrazami”. O synonimach	- zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i> - zestawia ze sobą wyrazy o podobnym znaczeniu	- objaśnia pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i> - dobiera właściwe wyrazy bliskoznaczne	- wskazuje synonimy - zastępuje powtarzające się wyrazy synonimami	- stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi - zestawia związki frazeologiczne z ich synonimami	twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat wyrazów bliskoznacznych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych
„W małym kinie nikt już nie gra dzisiaj na pianinie...”. Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Małe kina</i> (fragment)	- opowiada o swojej wizycie w kinie - wymienia kilka gatunków filmowych - wymienia ulubione filmy	- opisuje własnymi słowami kino przedstawione wierszu - zna pojęcie <i>gatunek filmowy</i> - przedstawia tematykę ulubionych filmów - dopasowuje gatunki filmowe do ich opisów - tworzy zbiór zasad dotyczących zachowania w kinie	- omawia wrażenia odbiorcze związane z lekturą wiersza - objaśnia na przykładach pojęcie <i>gatunek filmowy</i> - wyjaśnia, co wyróżnia film animowany spośród innych gatunków filmowych	przytacza epitety i przenieś tworzące nastrój w wierszu	przedstawia własne stanowisko w związku z omawianym problemem, formułuje przemyślane, twórcze uwagi

KRYTERIA OGÓLNE

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
I. Kształcenie literackie i kulturowe	- wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu - dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej	- omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu - wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach	- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach - analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach	- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką - analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich	- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym - podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych - dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych - stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów - dostrzega i objaśnia związki pomiędzy warstwą językową, brzmieniową
	- zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> - wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego	- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego	- odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości - wypowiada się na temat fantastyki w baśniach	- określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej - wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn	wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu	analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji	- i semantyczną utworów poetyckich - w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny - kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury - wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska - ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury
	zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>	odróżnia uosobienie od ożywienia	wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach	
	wskazuje i omawia tytuł w utworze	nadaje tytuły wybranym częściom utworu	dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu	analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu	
	rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów	określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź	używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i>, <i>stroficzny</i>, <i>rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> podczas analizy wiersza	
	wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	omawia wydarzenia fabuły	analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	objaśnia pojęcie <i>dialog</i>	porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	omawia sposób zapisu dialogu w tekście	
	zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>	omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu	
	zna pojęcia <i>narrator, narracja</i>	odróżnia autora od narratora	objaśnia funkcję narracji w tekście	dostrzega różne formy narracji w tekście	
	wskazuje w tekście bohatera głównego	określa cechy bohatera głównego	prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze	
	określa tematykę utworu	omawia tematykę utworu	określa problematykę utworu	omawia problematykę utworu	
	nazywa swoje reakcje czytelnicze	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych	• funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach	
	• wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich	• określa doświadczenia bohaterów literackich	• porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami	• komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków	
	• wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu	• przedstawia własne rozumienie utworu	• uzasadnia swoje rozumienie utworu	• funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu	
	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	• wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji	prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji	
	wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach	wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich	zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu	odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury	
	rozpoznaje tekst literacki	rozpoznaje tekst informacyjny	odróżnia tekst literacki od informacyjnego	określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego	
	wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost	odczytuje informacje wyrażone wprost	dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio	odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio	
	określa temat tekstu	wyciąga wnioski z tekstu	określa główną myśl tekstu	analizuje i interpretuje główną myśl tekstu	
	zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i>	wyodrębnia w tekście części kompozycyjne	określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia	omawia relacje między częściami wypowiedzi	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wydobywa z tekstu wskazane informacje	porządkuje informacje z tekstu	odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	hierarchizuje informacje	
	rozpoznaje czytany utwór jako komiks	wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru	charakteryzuje komiks jako tekst kultury	
	odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	rozpoznaje różne teksty kultury	wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	• posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego	• posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe	• wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi	• rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk)	
	• zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>	• objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych	• wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	• wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową	
	• wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	• komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	• odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)	
	z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych	
II. Kształcenie językowe	wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem	określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście	świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa,

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozpoznaje formy bezokolicznika	dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi	rozumie funkcję bezokolicznika	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach	składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy zdania i budowy tekstu wypowiedziach ustnych i pisemnych
	rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennych części mowy	rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych	rozpoznaje w tekście formy osób	określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi	funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu
	używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach	rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata	uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości	używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cech	swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji
	stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych	przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii
					przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej
					świadomie i funkcjonalnie

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu	rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określić w zdaniu	wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określić w zdaniu	wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
	wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe	wyodrębnia związek główny	rozdziela wyrazy określone i określające	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach	
	rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące	używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących	używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi	
	wie, jak zbudowane jest zdanie	odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika	wyodrębnia równoważnik zdania w tekście	funkcjonalnie stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i>	rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje	przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie	rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych	
	stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny	posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny	
	przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej	stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS)	dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej	
	rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przenośnych	świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu	świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi	
	tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie	stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi	posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się	
	zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i>	wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi	
	w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością	wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu	używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu	stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	rozumie, że tekst jest komunikatem	rozdziela typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny	wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów	
	zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych	identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach	identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej	funkcjonalnie posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury	
	określa sytuację komunikacyjną	rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi	dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej	posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji	
	rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów	rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki	rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji	nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i>	objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	określa funkcje głosek, liter, sylab	wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów	
	zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady	stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	- zna reguły pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach	- stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	- stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	- stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	
	zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat	poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych	
III. Tworzenie wypowiedzi	krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi	pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zna pojęcie <i>argument</i>	rozpoznaje argumenty w wypowiedzi	posługuje się argumentami w rozmowie	używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska	- i stylu różne formy wypowiedzi - swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w swoich wypowiedziach ustnych - operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych - w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi - zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i wydzielenie myślowe w formie akapitów - podejmuje działalność literacką i kulturalną - prowadzi blog internetowy
	tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi	
	wyszukuje w tekście informacje	ocenia przydatność uzyskanych informacji	dokonuje selekcji informacji	wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji	
	tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wygłasza tekst z pamięci	recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym	redaguje twórcze, oryginalne teksty informacyjne o szkole przeznaczone do gazetki lub na stronę internetową
	sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi	stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	dba o zwięźłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego	
	redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu	rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek	
	opowiada o treści przeczytanych utworów	omawia problematykę przeczytanych utworów	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów	opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury	

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej	zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS	zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej	
	tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów	tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów	
	odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach	
IV. Samokształcenie	czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań	czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne	czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa	czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści	wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania treści

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł	porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje	zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu	opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji	- i katalogowania informacji - opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików - wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego - zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) - bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego
	korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji	
	korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji	
	- korzysta ze słownika ortograficznego - potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii	- zna budowę słownika ortograficznego - wyszukuje hasła w encyklopedii	- korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych - korzysta z informacji zawartych w encyklopedii	- określa funkcje słowników - korzysta ze słowników on-line	

AUTORZY: Ewa Horwath, Anita Żegleń

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
	UCZEŃ				
	ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe	ocenia przydatność uzyskanych informacji	konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych	krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł	
	korzysta z internetu w celach edukacyjnych	rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągną poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.